

پروژه مبانی برنامه سازی

نیمسال اول 98-99

دانشکده مهندسی کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف

فاز 2: چت اپلیکیشن (سرور)

فهرست

۲.....مروری بر فاز ۱، شروعی بر فاز ۲

۲.....پایگاه داده

۲.....دریافت درخواست از کلاینت و ارسال پاسخ به آن

۰.۵. مروری بر فاز ۱، شروعی بر فاز ۲!

همانطور که احتمالا می دانید و از تیتراژ این داک هم پیداست، در این فاز از پروژه باید سرور چت اپلیکیشن خود را بنویسید. همان سروری که در فاز ۱ ما در اختیار شما قرار دادیم. حالا قرار است که بعد از کلاینت، سرور را هم خودتان بسازید تا چت اپلیکیشن بتواند آمادگی بهره برداری و افتتاح شود!

در فاز اول، روال کار به این صورت بود که کلاینت شما اطلاعات را از کاربر می گرفت و آن را در قالبی خاص برای سرور می فرستاد و سرور هم پاسخ مناسب را به کلاینت می داد. حال باید سرور شما نیز فرایندی را مشابه سروری که به شما دادیم، طی بکند. یعنی بعد از دریافت هر درخواست از کلاینت، پاسخ مناسب را ارسال کند. همچنین متناسب با درخواست ارسال شده توسط کلاینت، گاهی لازم است سرور تغییراتی در داده هایی که در خود نگه می دارد اعمال کند. به این داده ها در اصطلاح پایگاه داده (Database) گفته می شود. در ادامه به شرح جزئیات بیشتری از این فاز خواهیم پرداخت.

۱. پایگاه داده:

سرور باید در پایگاه داده خود یا همان دیتابیس اش، اطلاعاتی را نگه دارد. تا زمانی که سرور قطع شد، با وصل کردن دوباره آن، حساب های کاربری و کانال های ایجاد شده از بین نروند. این اطلاعات شامل لیست کاربرها، لیست کانال ها و پیام های ارسال شده در هر کانال هستند. توجه کنید که نیازی به ذخیره ای اعضای کانال در دیتابیس نیست. زیرا با قطع شدن سرور، عملا دیگر هیچ کاربری هم آنلاین نیست که بخواهد در کانالی باشد. پس داشتن لیستی از اعضای کانال زمانی کاربرد دارد که سرور بالا باشد. سرور باید این اطلاعات را در چند فایل ذخیره کند و در زمان مناسب، تغییراتی در آن ها اعمال کند. در واقع مدیریت دیتابیس از کارهایی ست که سرور باید انجام دهد.

۲. دریافت درخواست از کلاینت و ارسال پاسخ به آن

همانطور که در بخش قبل نیز گفته شد، ارسال درخواست در این فاز مانند فاز ۱ و در همان قالب ها صورت می گیرد. سرور شما در وهله اول باید بتواند درخواست هایی که کلاینت ها برایش می فرستند را دریافت کند. در وهله بعدی، سرور باید با توجه به درخواست ارسال شده، کارهایی بکند و سپس پاسخ مناسب را برگرداند. توجه کنید که پاسخ های سرور شما باید همانند سرور فاز ۱ به صورت JSON باشد.

فرم کلی پاسخ سرور به شکل زیر است:

```
{ "type": "<response type>", "content": "<response content>" }
```

۲.۱. پیغام خطا

بعد از دریافت هر درخواست، اگر خطایی وجود داشته باشد، سرور باید پاسخی به فرم زیر ارسال کند.

```
{"type": "Error", "content": "<error_message>"}
```

۲.۲. ثبت کاربر جدید

فرمت درخواست کلاینت برای ثبت یک کاربر جدید به شکل زیر بود:

```
register <username>, <password>
```

سرور با دریافت این درخواست، ابتدا نام کاربری ارسال شده در درخواست را در بین نام‌های کاربری ثبت شده در دیتابیس جستجو می‌کند. اگر نام کاربری وجود داشت، پیام خطا برمی‌گرداند و اگر قبلاً کاربری با این نام ثبت نام نکرده باشد، اطلاعات کاربر جدید را به لیست کاربرها اضافه می‌کند و یک پیام اجرای موفق به کلاینت بر می‌گرداند. پاسخ سرور در صورت موفقیت آمیز بودن ثبت کاربر جدید، به شکل زیر خواهد بود:

```
{"type": "Successful", "content": ""}
```

۲.۳. ورود کاربر

درخواست کلاینت برای ورود به حساب کاربری در قالب زیر بود:

```
login <username>, <password>
```

پس از دریافت این درخواست، سرور در دیتابیس به دنبال کاربری با نام کاربری ارسال شده می‌گردد. اگر کاربری وجود نداشت، پیام خطا برمی‌گرداند. اگر کاربری با آن نام کاربری پیدا شد ولی رمز عبور اشتباه وارد شده بود، باز هم پیام خطایی متناسب به کلاینت می‌فرستند. اگر کاربر مورد نظر وجود داشت و رمز عبور هم درست بود، auth token جدید و یکتایی تولید می‌کند آن را به کلاینت برمی‌گرداند.

```
{"type": "AuthToken", "content": "<Auth Token>"}
```

توجه کنید که توکن تولید شده، شناسه‌ی هر کاربر آنلاین است.

۲.۴. ایجاد کانال جدید

قالب درخواست کلاینت برای ایجاد یک کانال تازه به شکل زیر بود:

```
create channel <channel_name>, <auth_token>
```

درخواست‌هایی که در آن‌ها auth token هم فرستاده می‌شود، اولین مرحله چک کردن auth token می‌باشد. از اشاره به این مرحله در درخواست‌های دیگر خودداری می‌کنیم. اگر کاربری با آن توکن وجود نداشت، پیام خطا برمی‌گرداند. اگر قبل تر کانالی با این نام در دیتابیس وجود داشت، پیام خطای مناسب را برمی‌گرداند. در غیر این صورت یک کانال می‌سازد و آن را به لیست کانال‌ها اضافه می‌کند و پیام موفقیت آمیز بودن فرایند را برمی‌گرداند:

```
{"type": "Successful", "content": ""}
```

۲.۵. اضافه شدن به کانال

درخواست برای اضافه شدن به یکی از کانال های موجود با فرم زیر صورت می گرفت.

join channel <channel_name>, <auth_token>

سرور Auth token را بررسی می کند. اگر کانالی با این نام وجود نداشت پیام خطای مناسب را برمی گرداند. در غیر این صورت، کاربر را به اعضای کانال اضافه می کند و پاسخی به نشانه ی موفقیت آمیز بودن فرایند به کلاینت ارسال می کند.

```
{"type": "Successful", "content": ""}
```

۲.۶. ارسال پیام در کانال فعلی

ارسال پیام جدید با درخواست زیر از سرور صورت می گرفت.

send <message>, <auth_token>

ابتدا اعتبار auth token بررسی می شود. همچنین اگر کاربر در کانالی عضو نبود پیام خطای مناسب برگرداند. در غیر این صورت پیام را به لیست پیام های کانال اضافه کند و پیام اجرای موفق برگرداند:

```
{"type": "Successful", "content": ""}
```

۲.۷. تازه سازی

کلاینت برای دریافت پیام های دیده نشده از سرور، ار درخواست زیر استفاده می کرد.

Refresh <auth_token>

سرور Auth token را بررسی می کند. اگر کاربر در کانالی عضو نبود، پیام خطای مناسب فرستاده شود. در غیر این صورت، پیام هایی که کاربر فرستاده ی درخواست ندیده است را در قالب زیر برایش می فرستد.

```
{
  "type": "List",
  "content": [
    {"sender": "<username>", "content": "<message_content>"},
    {"sender": "<username>", "content": "<message_content>"},
    {"sender": "<username>", "content": "<message_content>"},
  ]
}
```

```

...
]
}

```

۲.۸. لیست اعضای کانال

برای گرفتن لیست اعضای فعلی کانال، باید درخواستی به شکل زیر به سرور ارسال می‌شود.

channel members <auth_token>

اگر کاربر در کانالی عضو نبود، پیغام خطای مناسب را می‌فرستند. در غیر اینصورت، لیست افراد کانال را در قالب زیر ارسال می‌کند.

```
{ "type": "List", "content": [ "<username1>", "<username2>", "<username3>", ... ] }
```

۲.۹. خروج از کانال

خروج از کانال با درخواست زیر انجام می‌شود

leave <auth_token>

ابتدا سرور بررسی می‌کند که آیا کاربر فرستنده‌ی درخواست اکنون در کانالی عضو هست یا نه. اگر عضو نبود، پاسخی به عنوان خطا در خروج از کانال به کلاینت می‌فرستد. اگر کاربر در یکی از کانال‌ها حضور داشت، سرور کاربر فرستنده را از اعضای کانال حذف کرده و پاسخ اجرای موفقیت آمیز فرایند خروج از کانال را ارسال می‌کند.

```
{ "type": "Successful", "content": "" }
```

۲.۱۰. خروج کاربر

برای خروج از اکانت کاربری از درخواست زیر استفاده می‌کردیم.

logout <auth_token>

بعد از بررسی auth token، سرور توکن کاربر را از بین می‌برد و کاربر را از کاربرهای آنلاین حذف می‌کند. پاسخ سرور در صورت انجام درخواست خروج به شکل زیر است.

```
{ "type": "Successful", "content": "" }
```